

ZBIÓR CYWILNY

Stan prawny na 21 sierpnia 2019 roku

2019

Kodeks cywilny

Kodeks postępowania cywilnego

- Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Prawo prywatne międzynarodowe

- Prawo właściwe dla zobowiązań umownych (Rzym I)
- Prawo właściwe dla zobowiązań pozaimownych (Rzym II)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Prawo o aktach stanu cywilnego

Księgi wieczyste i hipoteka

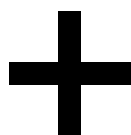
Komornicy sądowi

Koszty komornicze

WYDANIE

15

ZBIÓR CYWILNY

Stan prawny na 21 sierpnia 2019 roku

Kodeks cywilny

Kodeks postępowania cywilnego

Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo właściwe dla zobowiązań umownych (Rzym I)

Prawo właściwe dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Prawo o aktach stanu cywilnego

Księgi wieczyste i hipoteka

Komornicy sądowi

Koszty komornicze

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

15

Stan prawny na 21 sierpnia 2019 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący i opracowanie redakcyjne
Kinga Zajęc

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Łamanie
Violet Design Wioletta Kowalska

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od redakcji i nie są częścią aktu normatywnego

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-919-7
15. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI OGÓLNY*

KODEKS CYWILNY	1-368
Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks cywilny (wyciągi)	
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104) (wyciąg)	
KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	1-724
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks postępowania cywilnego (wyciągi)	
Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)	
Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 573 ze zm.)	
KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY	1-90
Przepisy wprowadzające Kodeks rodzinny i opiekuńczy	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks rodzinny i opiekuńczy	
PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE	1-84
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.Urz. UE 2008 L 177/6)	
Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II) (Dz.Urz. UE 2007 L 199/40)	
KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH	1-72
PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO	1-98

* Szczegółowe spisy treści znajdują się w zakładkach.

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA	1–54
Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 218 ze zm.) (wyciąg)	

KOMORNICY SĄDOWI. KOSZTY KOMORNICZE	1–202
--	-------

Kodeks postępowania cywilnego

Dochodzenie roszczeń
w postępowaniu grupowym

ZMIANY:

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

- od 5 sierpnia 2019 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 19 lipca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1460)
- od 21 sierpnia 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 7 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1043)
- od 8 września 2019 r.** – ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495)
- od 20 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1146)
- od 7 listopada 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495)
- od 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (druk sejmowy nr 3475, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)
- od 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

- (druk sejmowy nr 3040, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)
- od 7 lutego 2020 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 1 marca 2020 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- od 1 marca 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3236, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)
- od 7 sierpnia 2020 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- od 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55 ze zm.)
- od 18 kwietnia 2026 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634 ze zm.)

DOCHODZENIE ROSZCZEŃ W POSTĘPOWANIU GRUPOWYM

- od 21 sierpnia 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 7 listopada 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)

SPIS TREŚCI

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

– ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)

Tytuł wstępny. Przepisy ogólne (art. 1–14)	15
CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE	
KSIĘGA PIERWSZA. PROCES	20
Tytuł I. Sąd (art. 15–54)	20
Dział I. Właściwość sądu (art. 15–46)	20
Przepis wstępny (art. 15)	20
Rozdział 1. Właściwość rzeczowa (art. 16–26)	20
Oddział 1. Podstawy właściwości (art. 16–18)	20
Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu (art. 19–26)	22
Rozdział 2. Właściwość miejscowa (art. 27–46)	24
Oddział 1. Właściwość ogólna (art. 27–30)	24
Oddział 2. Właściwość przemiana (art. 31–37 ²)	24
Oddział 3. Właściwość wyłączna (art. 38–42)	27
Oddział 4. Przepisy szczególne (art. 43–46)	28
Dział II. Skład sądu (art. 47–47¹)	30
Dział III. Wyłączenie sędziego (art. 48–54)	32
Tytuł II. Prokurator (art. 55–60)	35
Tytuł III. Organizacje pozarządowe (art. 61–63)	36
Tytuł IIIA. Państwowa Inspekcja Pracy (art. 63¹–63²)	37
Tytuł IIIB. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów (art. 63³–63⁴)	38
Tytuł IIIC. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów (art. 63⁵)	38
Tytuł IV. Strony (art. 64–97)	39
Dział I. Zdolność sądowa i procesowa (art. 64–71)	39
Dział II. Współuczestnictwo w sporze (art. 72–74)	42
Dział III. Interwencja główna i uboczna (art. 75–83)	43
Dział IV. Przyzpozwanie (art. 84–85)	45

Dział V.	Pełnomocnicy procesowi (art. 86–97)	45
Tytuł V.	Koszty procesu (art. 98–124)	49
Dział I.	Zwrot kosztów procesu (art. 98–110)	49
Dział II.	Pomoc prawna z urzędu (art. 111–124)	54
Tytuł VI.	Postępowanie (art. 125–424 ¹²)	60
Dział I.	Przepisy ogólne o czynnościach procesowych (art. 125–183)	60
Rozdział 1.	Pisma procesowe (art. 125–130 ⁵)	60
Rozdział 2.	Doręczenia (art. 131–147)	69
Rozdział 3.	Posiedzenia sądowe (art. 148–163)	79
Rozdział 4.	Terminy (art. 164–166)	86
Rozdział 5.	Uchybienie i przywrócenie terminu (art. 167–172)	87
Rozdział 6.	Zawieszenie postępowania (art. 173–183)	88
Dział II.	Postępowanie przed sądami pierwszej instancji (art. 183 ¹ –226 ²)	94
Rozdział 1.	Mediacja i postępowanie pojednawcze (art. 183 ¹ –186) ...	94
Oddział 1.	Mediacja (art. 183 ¹ –183 ¹⁵)	94
Oddział 2.	Postępowanie pojednawcze (art. 184–186)	99
Rozdział 2.	Pozew (art. 186 ¹ –205)	101
Rozdział 2a.	Organizacja postępowania (art. 205 ¹ –205 ¹²)	110
Rozdział 3.	Rozprawa (art. 206–226 ²)	115
Dział III.	Dowody (art. 227–315)	123
Rozdział 1.	Przedmiot i ocena dowodów (art. 227–234)	123
Rozdział 2.	Postępowanie dowodowe (art. 235–309)	125
Oddział 1.	Przepisy ogólne (art. 235–243)	125
Oddział 2.	Dokumenty (art. 243 ¹ –257)	128
Oddział 3.	Zeznania świadków (art. 258–277)	132
Oddział 4.	Opinia biegłych (art. 278–291)	137
Oddział 5.	Oględziny (art. 292–298)	141
Oddział 6.	Przesłuchanie stron (art. 299–304)	142
Oddział 7.	Inne środki dowodowe (art. 305–309)	144
Rozdział 3.	Zabezpieczenie dowodów (art. 310–315)	145
Dział IV.	Orzeczenia (art. 316–366)	146
Rozdział 1.	Wyroki (art. 316–353)	146
Oddział 1.	Wydanie wyroku (art. 316–332)	146
Oddział 2.	Natychmiastowa wykonalność wyroków (art. 333–338)	154
Oddział 3.	Wyroki zaoczne (art. 339–349)	156
Oddział 4.	Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków (art. 350–353)	160
Rozdział 1a.	Nakazy zapłaty (art. 353 ¹ –353 ²)	161

	Rozdział 2.	Postanowienia sądu (art. 354–362 ¹)	162	
	Rozdział 3.	Prawomocność orzeczeń (art. 363–366)	165	
Dział V.		Środki odwoławcze (art. 367–398)	166	
	Rozdział 1.	Apelacja (art. 367–391 ¹)	166	
	Rozdział 1 ¹ .	Kasacja (art. 392–393 ²⁰)	176	
	Rozdział 2.	Zażalenie (art. 394–398)	177	
Dział Va.		Skarga kasacyjna (art. 398 ¹ –398 ²¹)	184	
Dział Vb.		Skarga na orzeczenie referendarza sądowego (art. 398 ²² –398 ²⁴)	190	
Dział VI.		Wznowienie postępowania (art. 399–416 ¹)	192	
Dział VII.		Rewizja nadzwyczajna (art. 417–424)	197	
Dział VIII.		Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424 ¹ –424 ¹²)	197	
Tytuł VII.		Postępowania odrębne (art. 425–505 ³⁹)	200	
	Dział I.	Postępowanie w sprawach małżeńskich (art. 425–452)	200	
		Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. 425–435)	200
		Rozdział 2.	Sprawy o rozwód i o separację (art. 436–446)	202
		Rozdział 3.	Inne sprawy (art. 447–452)	205
	Dział II.	Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi (art. 453–458)	206	
	Dział IIa.	Postępowanie w sprawach gospodarczych (art. 458 ¹ –458 ¹³)	210	
	Dział III.	Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (art. 459–477 ¹⁶)	214	
		Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. 459–476)	214
		Rozdział 2.	Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy (art. 477–477 ^{7a})	223
		Rozdział 3.	Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477 ⁸ –477 ¹⁶)	226
	Dział IV.	Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania (art. 478–479)	230	
	Dział IVa.	Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową (art. 479 ¹ –479 ³⁵)	231	
		Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. 479 ¹ –479 ²⁷)	231
		Rozdział 2.	Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji (art. 479 ²⁸ –479 ³⁵)	231
	Dział IVb.	Postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone (art. 479 ³⁶ –479 ⁴⁵)	237	
	Dział IVc.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki (art. 479 ⁴⁶ –479 ⁵⁶)	238	
	Dział IVd.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty (art. 479 ⁵⁷ –479 ⁶⁷)	240	

Dział IVe.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego (art. 479 ⁶⁸ –479 ⁷⁸)	243
Dział IVf.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego (art. 479 ⁷⁹ –479 ⁸⁸)	245
Dział V.	Postępowanie nakazowe i upominawcze (art. 480–505)	247
Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. 480–484)	247
Rozdział 2.	Postępowanie nakazowe (art. 484 ¹ –497)	249
Rozdział 3.	Postępowanie upominawcze (art. 497 ¹ –505)	255
Dział VI.	Postępowanie uproszczone (art. 505 ¹ –505 ¹⁴)	258
Dział VII.	Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych (art. 505 ¹⁵ –505 ^{27a})	264
Rozdział 1.	Europejskie postępowanie nakazowe (art. 505 ¹⁵ –505 ²⁰)	264
Rozdział 2.	Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (art. 505 ²¹ –505 ^{27a})	265
Dział VIII.	Postępowania elektroniczne (art. 505 ²⁸ –505 ³⁹)	267
Rozdział 1.	Elektroniczne postępowanie upominawcze (art. 505 ²⁸ –505 ³⁹)	267
KSIĘGA DRUGA. POSTĘPOWANIE NIEPROCESOWE		273
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 506–525)	273
Tytuł II.	Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw (art. 526–694 ⁸)	281
Dział I.	Sprawy z zakresu prawa osobowego (art. 526–560 ¹)	281
Rozdział 1.	Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu (art. 526–543)	281
Oddział 1.	Postępowanie o uznanie za zmarłego (art. 526–534)	281
Oddział 2.	Postępowanie o stwierdzenie zgonu (art. 535–538)	283
Oddział 3.	Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu (art. 539–543)	284
Rozdział 2.	Ubezpieczeniownienie (art. 544–560 ¹)	285
Oddział 1.	Przepisy ogólne (art. 544–547)	285
Oddział 2.	Doradca tymczasowy (art. 548–551)	286
Oddział 3.	Postępowanie (art. 552–560 ¹)	287
Dział II.	Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kuratel (art. 561–605)	290
Rozdział 1.	Sprawy małżeńskie (art. 561–567 ⁵)	290
Rozdział 2.	Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze (art. 568–598 ²²)	294
Oddział 1.	Przepisy ogólne (art. 568–578 ²)	294
Oddział 2.	Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi (art. 579–584)	299

Oddział 3. Sprawy o przysposobienie (art. 585–589)	304
Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki (art. 590–598)	306
Oddział 5. Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką (art. 598 ¹ –598 ¹⁴)	308
Oddział 6. Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem (art. 598 ¹⁵ –598 ²²)	313
Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli (art. 599–605)	315
Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego (art. 606–626 ¹³)	318
Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 606–608)	318
Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia (art. 609–610)	318
Rozdział 2a. Przepadek rzeczy (art. 610 ¹ –610 ⁷)	319
Oddział 1. Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego (art. 610 ¹ –610 ⁵)	319
Oddział 2. Przepadek pojazdów (art. 610 ⁶ –610 ⁷)	320
Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem (art. 611–616)	321
Rozdział 4. Zniesienie współwłasności (art. 617–625)	322
Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu (art. 626)	324
Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe (art. 626 ¹ –626 ¹³)	324
Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego (art. 627–691)	330
Przepisy wstępne (art. 627–632)	330
Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza (art. 633–639)	330
Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku (art. 640–645)	339
Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu (art. 646–654)	340
Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych (art. 655–660)	341
Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego (art. 661–663)	343
Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu (art. 664–665)	344
Rozdział 6a. Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego (art. 665 ¹ –665 ⁵)	344
Rozdział 7. Zarząd spadku nieobjętego (art. 666–668 ¹)	345
Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego (art. 669–679 ²)	346
Rozdział 9. Dział spadku (art. 680–689)	350
Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe (art. 690–691)	351

Dział IVa.	Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (art. 691 ¹ –691 ⁹)	352
Dział IVb.	Sprawy z zakresu prawa pracy (art. 691 ¹⁰ –691 ¹¹)	354
Dział V.	Sprawy depozytowe (art. 692–693 ²²)	355
Rozdział 1.	Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego (art. 692–693 ¹⁰)	355
Rozdział 2.	Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu (art. 693 ¹¹ –693 ¹⁷)	358
Rozdział 3.	Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu (art. 693 ¹⁸ –693 ²²)	359
Dział VI.	Postępowanie rejestrowe (art. 694 ¹ –694 ⁸)	360
KSIĘGA TRZECIA. SĄD POLUBOWNY (art. 695–715)		365
KSIĘGA CZWARTA. POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAGINIĘCIA LUB ZNISZCZENIA AKT (art. 716–729)		365
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIEZAJĄCE		
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 730–746)	368
Tytuł II.	Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych (art. 747–754 ¹)	375
Tytuł III.	Inne wypadki zabezpieczenia (art. 755–757)	381
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE		
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 758–843)	384
Dział I.	Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności (art. 758–775 ¹)	384
Dział II.	Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności (art. 776–795)	400
Dział IIa.	Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego (art. 795 ¹ –795 ⁵)	412
Dział IIb.	Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty (art. 795 ⁶ –795 ⁷)	413
Dział IIc.	Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń (art. 795 ⁸ –795 ⁹)	414
Dział IId.	Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych (art. 795 ¹⁰ –795 ¹¹)	414
Dział IIe.	Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych (art. 795 ¹² –795 ¹³)	415

Dział II.	Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych (art. 795 ¹⁴ –795 ¹⁷)	416
Dział III.	Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne (art. 796–817)	417
Dział IV.	Zawieszenie i umorzenie postępowania (art. 818–828)	430
Dział V.	Ograniczenia egzekucji (art. 829–839)	436
Dział VI.	Powództwa przeciwegzekucyjne (art. 840–843)	442
Tytuł II.	Egzekucja świadczeń pieniężnych (art. 844–1040 ¹)	444
Dział I.	Egzekucja z ruchomości (art. 844–879 ¹¹)	444
Rozdział 1.	Zajęcie (art. 844–863)	444
Rozdział 2.	Sprzedaż (art. 864–879)	451
Rozdział 3.	Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej (art. 879 ¹ –879 ¹¹)	458
Dział II.	Egzekucja z wynagrodzenia za pracę (art. 880–888)	461
Dział III.	Egzekucja z rachunków bankowych (art. 889–894)	465
Dział IV.	Egzekucja z innych wierzytelności (art. 895–908)	471
Dział IVa.	Egzekucja z innych praw majątkowych (art. 909–912)	476
Dział V.	Wyjawienie majątku (art. 913–920 ²)	483
Dział VI.	Egzekucja z nieruchomości (art. 921–1013)	486
Rozdział 1.	Przepisy wstępne (art. 921–922)	486
Rozdział 2.	Zajęcie (art. 923–941)	487
Rozdział 3.	Opis i oszacowanie (art. 942–951)	492
Rozdział 4.	Obwieszczenie o licytacji (art. 952–961)	496
Rozdział 5.	Warunki licytacyjne (art. 962–971)	499
Rozdział 6.	Licytacja (art. 972–986)	501
Rozdział 7.	Przybicie (art. 987–997)	504
Rozdział 8.	Przysądzenie własności (art. 998–1003)	506
Rozdział 9.	Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego (art. 1004–1013)	509
Dział VIa.	Uproszczona egzekucja z nieruchomości (art. 1013 ¹ –1013 ⁶)	511
Dział VII.	Egzekucja ze statków morskich (art. 1014–1022 ⁴)	513
Dział VIII.	Podział sumy uzyskanej z egzekucji (art. 1023–1040 ¹)	515
Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. 1023–1028)	515
Rozdział 2.	Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę (art. 1029–1032)	518
Rozdział 3.	Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych (art. 1033–1034)	520
Rozdział 4.	Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości (art. 1035–1040 ¹)	520
Tytuł III.	Przepisy szczególne o egzekucji (art. 1041–1095 ¹)	523

Dział I.	Egzekucja świadczeń niepieniężnych (art. 1041–1059)	523
Dział II.	Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców (art. 1060–1065)	530
Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. 1060–1064)	530
Rozdział 2.	Egzekucja przez zarząd przymusowy (art. 1064 ¹ –1064 ¹³)	532
Rozdział 3.	Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego (art. 1064 ¹⁴ –1065)	536
Dział III.	Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej (art. 1066–1071)	539
Dział IV.	Egzekucja na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej (art. 1072–1080)	540
Dział V.	Egzekucja świadczeń alimentacyjnych (art. 1081–1088)	540
Dział VI.	Wykonanie orzeczeń dotyczących odebrania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką (art. 1089–1095 ¹)	543
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO		
	<i>Przepis wstępny (art. 1096)</i>	543
KSIĘGA PIERWSZA. JURYSDYKCJA KRAJOWA 544		
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 1097–1099 ¹)	544
Tytuł II.	<i>Przepisy łączne dla jurysdykcji krajowej (w postępowaniu procesowym i nieprocesowym) (art. 1100–1102)</i>	545
Tytuł III.	Jurysdykcja krajowa w procesie (art. 1103–1105 ¹)	545
Tytuł IV.	Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym (art. 1106–1110 ²)	550
Tytuł IVA.	Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym (art. 1110 ³ –1110 ⁴)	556
KSIĘGA PIERWSZA a. IMMUNITET SĄDOWY I EGZEKUCYJNY 556		
KSIĘGA DRUGA. POSTĘPOWANIE 560		
Tytuł I.	Zdolność sądowa i procesowa (art. 1117–1118)	560
Tytuł II.	Zabezpieczenie kosztów procesu (art. 1119–1128)	560
Tytuł III.	Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych (art. 1129)	562
Tytuł IV.	Pomoc prawna (art. 1130–1136)	562
Tytuł V.	Zabezpieczenie dowodów (art. 1137)	566
Tytuł VI.	Zagraniczne dokumenty urzędowe (art. 1138)	567

Tytuł VII.	Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach (art. 1139–1142) . . .	567
Tytuł VIIA.	Europejskie poświadczenie spadkowe (art. 1142 ¹ –1142 ⁷)	568
Tytuł VIII.	Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności (art. 1143)	570
Tytuł IX.	Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń (art. 1144–1144 ⁴)	570
Tytuł X.	Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie alimentacyjnej (art. 1144 ²)	571
Tytuł XI.	Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym (art. 1144 ³ –1144 ¹³)	571
KSIĘGA TRZECIA. UZNANIE I STWIERDZENIE WYKONALNOŚCI		574
Tytuł I.	Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych (art. 1145–1149 ¹)	574
Tytuł II.	Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych (art. 1150–1153)	576
Tytuł III.	<i>Wykonalność orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej, ugód zawartych przed takimi sądami lub zatwierdzonych przez takie sądy oraz dokumentów urzędowych sporządzonych w tych państwach, opatrzonych zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego (art. 1153¹–1153³)</i>	<i>578</i>
Tytuł IV.	<i>Wykonalność europejskich nakazów zapłaty wydanych przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej (art. 1153⁴–1153⁶)</i>	<i>579</i>
Tytuł V.	<i>Wykonalność orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej wydanych w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń (art. 1153⁷–1153⁹)</i>	<i>579</i>
Tytuł VI.	<i>Wykonalność orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów urzędowych z państw członkowskich Unii Europejskiej w sprawach alimentacyjnych (art. 1153¹⁰–1153¹²)</i>	<i>579</i>
KSIĘGA CZWARTA. UZNANIE I WYKONANIE NIEKTÓRYCH ORZECZEŃ SĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ POCHODZĄCYCH Z TYCH PAŃSTW UGÓD I DOKUMENTÓW URZĘDOWYCH		580
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 1153 ¹³ –1153 ^{15a})	580
Tytuł II.	Wykonanie (art. 1153 ¹⁶ –1153 ^{22a})	581
Tytuł III.	Odmowa uznania lub wykonania (art. 1153 ²³ –1153 ²⁵)	584
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)		
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 1154–1160)	585
Tytuł II.	Zapis na sąd polubowny (art. 1161–1168)	587

Tytuł III.	Skład sądu polubownego (art. 1169–1179)	590
Tytuł IV.	Właściwość sądu polubownego (art. 1180–1182)	594
Tytuł V.	Postępowanie przed sądem polubownym (art. 1183–1193)	595
Tytuł VI.	Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania (art. 1194–1204)	598
Tytuł VII.	Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego (art. 1205–1211)	601
Tytuł VIII.	Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej (art. 1212–1217)	603
* * *		
	Wykaz aktów zmieniających Kodeks postępowania cywilnego	607
	Wykaz aktów wykonujących Kodeks postępowania cywilnego	623
* * *		
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego		
	– ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. (Dz.U. z 1 grudnia 1964 r. Nr 43, poz. 297; zm.: Dz.U. z 1985 r. Nr 20, poz. 86; z 1990 r. Nr 55, poz. 318; z 1994 r. Nr 84, poz. 386; z 1996 r. Nr 43, poz. 189)	630
Rozdział 1.	Przepisy ogólne (art. I–XIII)	630
Rozdział 2.	Zmiany w przepisach obowiązujących (art. XIV)	635
Rozdział 3.	Przepisy przejściowe (art. XV–XXII)	636
* * *		
	Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 4 sierpnia 2004 r. Nr 172, poz. 1804) (wyciąg)	639
	Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 21 stycznia 2005 r. Nr 13, poz. 98) (wyciąg)	642
	Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 16 września 2005 r. Nr 178, poz. 1478) (wyciąg)	644
	Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 19 grudnia 2006 r. Nr 235, poz. 1699) (wyciąg)	645
	Ustawa z dnia 15 marca 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 27 czerwca 2007 r. Nr 112, poz. 766) (wyciąg)	647
	Ustawa z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 6 lipca 2007 r. Nr 121, poz. 831) (wyciąg)	649
	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 1 października 2007 r. Nr 181, poz. 1287) (wyciąg)	650

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 30 grudnia 2008 r. Nr 234, poz. 1571) (wyciąg)	651
Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2 listopada 2011 r. Nr 233, poz. 1381) (wyciąg)	653
Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 17 lutego 2015 r. poz. 218 ze zm.) (wyciąg)	655
Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 7 września 2015 r. poz. 1311 ze zm.) (wyciąg)	656
Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 11 sierpnia 2015 r. poz. 1137) (wyciąg)	659
Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 16 października 2015 r. poz. 1634) (wyciąg)	660
Ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (Dz.U. z dnia 13 października 2015 r. poz. 1595) (wyciąg)	662
Ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. z 9 listopada 2016 r. poz. 1823) (wyciąg)	664
Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz.U. z 12 maja 2017 r. poz. 933)	666
Ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2 sierpnia 2017 r. poz. 1475) (wyciąg)	668
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 8 czerwca 2018 r. poz. 1104) (wyciąg)	670
Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 8 sierpnia 2019 r. poz. 1469) (wyciąg)	671
* * *	
Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (tekst pierwotny Dz.U. z 18 stycznia 2010 r. Nr 7, poz. 44; tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 573; zm.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1469)	675
* * *	
Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu postępowania cywilnego	687

Wartość przedmiotu sporu w sprawach pracowniczych

Art. 23¹. W sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach na czas określony – suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony – za okres jednego roku.

Wartość przedmiotu sporu w sprawach o wydanie nieruchomości

Art. 23². W sprawach o wydanie nieruchomości posiadanej bez tytułu prawnego lub na podstawie tytułu innego niż najem lub dzierżawa wartość przedmiotu sporu oblicza się przyjmując, stosownie do rodzaju nieruchomości i sposobu korzystania z niej, podaną przez powoda sumę odpowiadającą trzymiesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnemu od danego rodzaju nieruchomości.

Wartość przedmiotu sporu w sprawach o zabezpieczenie, zastaw, hipotekę

Art. 24. W sprawach o zabezpieczenie, zastaw lub hipotekę wartość przedmiotu sporu stanowi suma wierzytelności. Jeżeli jednak przedmiot zabezpieczenia lub zastawu ma mniejszą wartość niż wierzytelność, rozstrzyga wartość mniejsza.

Sprawdzenie wartości przedmiotu sporu

Art. 25. § 1.⁸⁾ Sąd może sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie.

§ 2. Po doręczeniu pozwu sprawdzenie nastąpić może jedynie na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.

§ 3. Jeżeli sąd w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu uzna się za niewłaściwy, przekaze sprawę sądowi właściwemu; jeżeli jest kilka sądów właściwych – przekaze temu z nich, który wskaże powód.

Niedopuszczalność ponownego badania wartości przedmiotu sporu

Art. 26. Po ustaleniu w myśl artykułu poprzedzającego, wartość przedmiotu sporu nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania.

⁸⁾ Art. 25 § 1 zmieniony przez art. 1 pkt 7 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 sierpnia 2019 r.

Rozdział 2

Właściwość miejscowa

Oddział 1

Właściwość ogólna

Actor sequitur forum rei

Art. 27. § 1. Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania.

§ 2. Miejsce zamieszkania określa się według przepisów kodeksu cywilnego.

Właściwość według miejsca pobytu pozwanego

Art. 28. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce.

Właściwość w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa

Art. 29. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie.

Właściwość w sprawach przeciwko osobom prawnym i innym podmiotom

Art. 30. Powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

Oddział 2

Właściwość przemienna

Definicja właściwości przemiennej

Art. 31. Powództwo w sprawach objętych przepisami oddziału niniejszego wytoczyć można bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd oznaczony w przepisach poniższych.

Definicja własności przemiennej

Art. 31.⁹⁾ § 1. Powództwo w sprawach objętych przepisami oddziału niniejszego wytoczyć można bądź według przepisów o własności ogólnej, bądź przed sąd oznaczony w przepisach poniższych.

§ 2. Przepisów niniejszego oddziału nie stosuje się w sprawach przeciwko konsumentom.

Własność w sprawach o alimenty, ustalenie ojcostwa

Art. 32. Powództwo o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia wytoczyć można według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.

Własność w sprawach przeciwko przedsiębiorcy

Art. 33. Powództwo o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy można wytoczyć przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału.

Własność w sprawach ze sporów wynikających z umów

Art. 34. Powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem.

Własność w sprawach ze sporów wynikających z umów

Art. 34.¹⁰⁾ § 1. Powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania.

§ 2. Za miejsce wykonania umowy uważa się miejsce spełnienia świadczenia charakterystycznego dla umów danego rodzaju, w szczególności w przypadku:

1) sprzedaży rzeczy ruchomych – miejsce, do którego rzeczy te zgodnie z umową zostały lub miały zostać dostarczone;

⁹⁾ Art. 31 zmieniony przez art. 1 pkt 8 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dnia 7 listopada 2019 r.

¹⁰⁾ Art. 34 zmieniony przez art. 1 pkt 9 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dnia 7 listopada 2019 r.

2) świadczenia usług – miejsce, w którym usługi zgodnie z umową były lub miały być świadczone.

§ 3. W przypadku wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem.

Właściwość w sprawach z deliktów

Art. 35. Powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego wytoczyć można przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

Właściwość w sprawach o ochronę dóbr osobistych naruszonych przy wykorzystaniu środków masowego przekazu

Art. 35^{1,11}. Powództwo o ochronę dóbr osobistych naruszonych przy wykorzystaniu środków masowego przekazu można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda.

Właściwość w sprawach o należność pełnomocnika

Art. 36. Powództwo o zapłatę należności za prowadzenie sprawy wytoczyć można przed sąd miejsca, gdzie pełnomocnik procesowy sprawę prowadził.

Właściwość w sprawach o roszczenie z najmu lub dzierżawy nieruchomości

Art. 37. Powództwo o roszczenie ze stosunku najmu lub dzierżawy nieruchomości wytoczyć można przed sąd miejsca położenia nieruchomości.

Właściwość w sprawach z weksla i czeku

Art. 37¹. § 1. Powództwo przeciwko zobowiązanemu z weksla lub czeku można wytoczyć przed sąd miejsca płatności.

§ 2. Kilku zobowiązanych z weksla lub czeku można łącznie pozwać przed sąd miejsca płatności lub sąd właściwości ogólnej dla akceptanta albo wystawcy weksla własnego lub czeku.

Właściwości w sprawach o roszczenie z czynności bankowej

Art. 37^{2,12}. § 1. Powództwo o roszczenie wynikające z czynności bankowej przeciwko bankowi, innej jednostce organizacyjnej uprawnionej do wykonywania czynności bankowych lub ich następcom prawnym można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda.

¹¹) Art. 35¹ dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

¹²) Art. 37² dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także do powództwa przeciwko bankowi hipoteczemu lub jego następcy prawnemu o roszczenie wynikające z czynności banku hipotecznego.

Oddział 3

Właściwość wyłączna

Właściwość w sprawach o własność lub inne prawa rzeczowe na nieruchomości

Art. 38. § 1. Powództwo o własność lub o inne prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również powództwo o posiadanie nieruchomości można wytoczyć wyłącznie przed sąd miejsca jej położenia. Jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej.

§ 1.¹³⁾ Powództwo o:

- 1) własność lub inne prawa rzeczowe na nieruchomości,
- 2) posiadanie nieruchomości,
- 3) roszczenia wynikające z art. 231 Kodeksu cywilnego,
- 4) roszczenia wynikające z art. 224–228 i art. 230 Kodeksu cywilnego, o ile są związane z nieruchomością

– wytacza się wyłącznie przed sąd miejsca położenia nieruchomości, przy czym jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej.

§ 2. Właściwość powyższa rozciąga się na roszczenia osobiste związane z prawami rzeczowymi i dochodzone łącznie z nimi przeciwko temu samemu pozwanemu.

§ 3.¹⁴⁾ Sąd właściwy może na zgodny wniosek stron przekazać sprawę innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli przemawiają za tym względy celowości.

Właściwość w sprawach spadkowych

Art. 39. Powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli miejsca jego zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część.

¹³⁾ Art. 38 § 1 zmieniony przez art. 1 pkt 12 lit. a ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

¹⁴⁾ Art. 38 § 3 dodany przez art. 1 pkt 12 lit. b ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

Właściwość w sprawach ze stosunku członkostwa

Art. 40. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby.

Właściwość w sprawach małżeńskich

Art. 41. Powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda.

Właściwość w sprawach między rodzicami a dziećmi oraz między przysposabiającymi a przysposobionymi

Art. 42. Powództwo ze stosunku między rodzicami a dziećmi oraz między przysposabiającym a przysposobionym wytacza się wyłącznie przed sąd miejsca zamieszkania powoda, jeżeli brak jest podstaw do wytoczenia powództwa według przepisów o właściwości ogólnej.

Oddział 4

Przepisy szczególne**Wybór sądu w przypadku właściwości kilku sądów**

Art. 43. § 1. Jeżeli uzasadniona jest właściwość kilku sądów albo jeżeli powództwo wytacza się przeciwko kilku osobom, dla których według przepisów o właściwości ogólnej właściwe są różne sądy, wybór między tymi sądami należy do powoda.

§ 2. To samo dotyczy wypadku, gdy nieruchomość, której położenie jest podstawą oznaczenia właściwości sądu, jest położona w kilku okręgach sądowych.

Wyznaczenie sądu przez sąd przełożony

Art. 44. Jeżeli sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy lub podjąć innej czynności, sąd nad nim przełożony wyznaczy na posiedzeniu niejawnym inny sąd.

Oddawany do rąk Czytelników zbiór przepisów obejmuje:
K.C., K.P.C., K.R.O., P.P.M., K.S.C., P.A.S.C., K.W.H., U.K.S., U.K.K.

K.C. – zmiany polegają m.in. na rozszerzeniu ochrony konsumenckiej w niektórych czynnościach prawnych z udziałem przedsiębiorców.

K.P.C. – ostatnie zmiany mają na celu usprawnienie postępowań sądowych w sprawach cywilnych, zapobieżenie ich przewlekłości, a także przeciwdziałanie nadużyciu prawa procesowego; dotyczą one m.in.: wprowadzenia postępowania przygotowawczego i planu rozprawy, nowych uprawnień i obowiązków stron oraz zawodowych pełnomocników, odformalizowania zasad postępowania dowodowego, uzasadniania wyroków z urzędu, postępowania apelacyjnego, wprowadzenia odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych.

K.R.O. – skorygowano przepisy dotyczące tzw. prawa filijacyjnego, czyli zasad ustalania i zaprzeczania ojcostwa i macierzyństwa; zmiany umożliwiają zarówno zakończenie procesów o zaprzeczenie ojcostwa oraz macierzyństwa i o ustalenie bezskuteczności

uznania dziecka, wszczętych za życia dziecka, jak i ustalenie macierzyństwa lub ojcostwa na drodze sądowej po śmierci dziecka, a także określają kwalifikacje kuratora reprezentującego dziecko.

K.S.C. – zmiany dotyczą m.in.: podwyższenia najniższych stawek opłat sądowych, odstąpienia od zwracania uiszczonych opłat poniżej określonego minimum, zmniejszenia liczby stawek opłat stałych, ujednoczenia opłat w niektórych sprawach, uzupełnienia kryteriów zwalniania spółek handlowych od kosztów sądowych, przywrócenia opłaty od wniosku o uzasadnienie orzeczenia sądu, zaliczanej na poczet opłaty od środka zaskarżenia w przypadku jego wniesienia.

U.K.S. – rozszerzono zastosowanie doręczeń komorniczych.

U.K.K. – zmodyfikowano opłaty stałe od zlecenia sądu albo wniosku powoda oraz określono zryczałtowane koszty przejazdu.

Skorowidze do aktów prawnych oraz tytułiki towarzyszące poszczególnym artykułom ustaw znacznie ułatwiają korzystanie ze zbioru.

Zmiany, które weszły w życie między 25 kwietnia 2019 r. a 21 sierpnia 2019 r., oznaczono tekstem pogrubionym, natomiast wszystkie zmiany, które wejdą w życie po 21 sierpnia 2019 r., oznaczono tekstem pogrubionym i mniejszym stopniem pisma.

ISBN 978-83-8160-919-7

9 788381 609197

ZAMÓWIENIA:
INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMÓWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

CENA 89 ZŁ (W TYM 5% VAT)

9788381609197 W15P01